

Valašsko – historie a kultura II. OBŽIVA

23.–25. května 2018

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Palackého 147, Rožnov pod Radhoštěm 756 61

PRVNÍ DEN (středa 23. května 2017)

9:00–10:00 registrace účastníků

10:00–12:00 zahájení konference a úvodní přednášky

Pavel Kladiwa

Valašsko mezi státem, občanskou společností a národem

Lumír Dokoupil – Ludmila Nesládková – Radek Lipovski

Obyvatelstvo Valašska na cestě k demografické revoluci (od 40. let 19. století do vypuknutí první světové války)

Daniel Drápala

Valachovo zaměstnání. Fenomén obživy a jeho role při formování stereotypizovaného obrazu Valašska a jeho tradiční kultury

12:00–13:30 obědová pauza

13:30–17:30 jednání v sekcích s přestávkou na občerstvení 15:15–15:45

- **sekce A – historie**

Petr Odehnal

„Obešel ho zlý větr“ – K poznání demografického vývoje jižního Valašska v 19. století

Samuel Španihel – Kamila Valoušková – Pavel Mašláš

Lesní sklárny na Valašsku – II. etapa

Pavel Mašláš

Chemicko-pyrotechnická továrna Jaroslava Velinského v Jablůnce

Daniel Dědovský

Valašská kvaka: role tuřínu v lidové stravě

Miroslav Maňas

Proměna papučářské výroby ve Valašských Kloboukách ve druhé polovině 20. století

Lukáš F. Peluněk

Fenomén Baťa a kontinuita tradiční výroby obuvi na pomezí Valašska a Slovácka

Radoslav Daněk

Valašsko a jeho pivo. Historické kořeny regionálních aspektů moderního pivovarnictví

- **sekce B – literatura a slovesnost**

Martin Tomášek

Téma práce a obživy v prozaické tvorbě autorů spjatých s Valaškem v krajevých časopisech 2. poloviny 19. a 1. poloviny 20. století

Jiří Svoboda

Metoděj Jahn jako prozaik spjatý s Valaškem v povídkové tvorbě i v románu Selský práh

Zdeněk Smolka

Motivy práce v poezii 1. pol. 20. stol. inspirované životem lidí v Moravskoslezských Beskydech

Michaela Hýblová

Ve službách rodu, mateřství a obživy dětí aneb Literární zobrazení ženy z Valašska v moderní literatuře

Roman Polách

Motivy práce a obživy v poezii na/o Valašsku po roce 1945

Martin Pilař

Obraz života na Valašsku v prózách Richarda Sobotky a Jaromíra Šlosara

Svatava Urbanová

Umělecké zobrazení práce a obživy na Valašsku v knižních ilustracích a výtvarných zobrazeních

19:00

společenský večer

DRUHÝ DEN (čtvrtek 24. května 2017)

9:00–12:00 jednání v sekcích s přestávkou na občerstvení 10:15–10:45

- **sekce A – etnografie**

Ivana Ostřanská – Lukáš Spitzer

Sušárny ovoce na Valašsku – dosud živoucí fenomén

Milada Fohlerová

Velikonoční vejce jako zdroj přivýběhu (nejen) žen na Valašsku

Eva Hovorková

Kurlok a co se vařovalo – dle vyprávění paní Marie Skoupilové z Písku u Jablunkova

Nina Pavelčíková

Domácí hospodářství a strava na pomezí Valašska a Hané v polovině 20. století

Lukáš Perutka

Kolache a Colatches. Tradice a proměny valašské stravy v Texasu

- **sekce B – jazyk**

Hana Goláňová

Věcně-významové zpracování nářeční slovní zásoby ze Vsetínska ve vztahu k pokrmům

Peter Kopecký

Lexikálne jednotky v slovenčine, zdedené počas valaskej kolonizácie

Tatiana Shalaeva

К вопросу о семантике славизмов в венгерской земледельческой терминологии (на материале «Общеславянского лингвистического атласа» и «Венгерского диалектного атласа») / K otázce sémantiky slavismů v maďarské zemědělské terminologii (na základě Slovanského lingvistického atlasu a Atlasu maďarských dialektů)

Lucie Jílková

Valašské nářečí v současných televizních pořadech o vaření

12:00–13:30 obědová pauza

13:30–17:30 jednání v sekcích s přestávkou na občerstvení 15:15–15:45

- **sekce A – etnograficko-historický blok**

Radek Bryol – Vítězslav Vilímek

Specifika lučního hospodářství na okraji Valašska s přihlédnutím k obci Morávka

Jana Koudelová

Obživa pasekářů na Valašsku ve světle archivních pramenů a vzpomínek pamětníků

Martin Krůl

Zásobování a stravování vojenské posádky na jablunkovských šancích

Václav Michalička

Specifické podoby rukodělné produkce a proces získávání výrobních surovin ve venkovském prostoru Beskyd v krizových obdobích

Aleš Smrčka

Tradiční doprava na Valašsku: Proměna nebo dožívající přežitek lidové kultury?

Tomáš Vašut

Rozvoj průmyslu a dopravní infrastruktury na Valašsku 1842–1992

Marina Valentsova

Магическое обеспечение достатка: Моравская Валахия в контексте Карпат / Magické zabezpečení bohatství: Moravské Valašsko v kontextu Karpat

- **sekce B – umění, architektura, fotografie**

Olga Mehešová

Od národopisné dokumentární kresby k umělecké reflexi života na Valašsku

Alena Fojtášková

Obživa jako téma rané fotografické dokumentace Valašska

Pavel Kotrla

Proměna a industrializace valašské krajiny středního Vsetínska ve fotografii

Jakub Ivánek – Vladislava Říhová

Práce a obživa na Valašsku jako téma tzv. monumentálních realizací pro architekturu 50.–80. let 20. století

Kamila Valoušková

Malířny a malíři při sklárnách firmy S. Reich & Co, Krásno

Romana Rosová

Odras sociálních a životních podmínek v architektuře beskydských kostelů

Martin Strakoš

Architekti mezi tvorbou, živobytím a odbojem

18:00 vernisáž výstav *Dílna lidové umělecké výroby a Hračky nejmilejší aneb Jak jsme si hráli*

19:00–20:30 **kino** – promítání etnografických audiovizuálních nahrávek

TŘETÍ DEN (pátek 25. května 2017)

9:00–11:30 společný historicko-etnografický blok

Dalibor Janiš

Hospodářství a postavení poddaných na meziříčsko-rožnovském panství v 16. a 17. století

Lenka Drápalová

Oděv při práci, práce pro oděv

Lenka Nováková

Žena v roli živitelky

Elena Uzeneva

Заимствования в пастушеской терминологии и ритуалах на Карпатах (к вопросу о Валашской колонизации) / Výpůjčky pastevecké terminologie a rituálů na Karpatech (k otázce valašské kolonizace)

Jana Tichá

Zvykosloví pastevců na Moravském Valašsku

- 11:30 shrnutí a uzavření konference
- 12:00 **prezentace nové publikace** Eleny Uzenevy a Anny Plotnik *Karpatské tradice v balkánské perspektivě: etnolingvistické aspekty*
- 12:30 Oběd

Post-konferenční program:

Možnost individuální prohlídky areálů a výstav během všech konferenčních dní.

- 13:30 a) komentovaná prohlídka rekonstrukce Libušína, kterým bude provádět technický náměstek Ing. Milan Gesierich (k dispozici je jedno osmimístné a dvě osobní auta, zbytek účastníků si musí dopravu na Pustevny zajistit; auta budou obsazena podle pořadí přihlášení)
- 13:30 b) komentovaná prohlídka výstavy *Jak jde kraj, tak se stroj* s výkladem autorky Mgr. Lenky Drápalové (sraz před výstavou)
- 14:15 c) komentovaná prohlídka areálů Valašského muzea v přírodě s odbornými pracovníky (sraz před Sušákem)

Během pobytu v Rožnově doporučujeme také návštěvu místního pivovaru.